

וענין זה שאין מורידים, למד ממחנות עדת קרח, שנאמר בהם, "את מחנות החטאים האלה בנפשתם ועשו אתם רקעי פחים צפוי למזבח כי הקריבם לפני ה' ויקדשו", כיון שהוקדשו הוקדשו, ולא ירדו מקדושתם.

כן פירש כאן רש"י, אולם במסכת מנחות מבואר באופן אחר, והנני להעתיק מה"בקי צור" למסכת מנחות:

ענין זה שמעלין בקודש, למד ממחנות מקריבי הקטורת בעדת קרח, שנאמר בהם, "את מחנות החטאים האלה בנפשתם ועשו אתם רקעי פחים צפוי למזבח כי הקריבם לפני ה' ויקדשו" (במדבר י"ז ג'), שעשו מהמחנות ציפוי למזבח, ונמצא שהעלו אותם בקדושתם, מתחילה היו תשישי מזבח, ולבסוף נעשו גופו של מזבח.

וענין זה שאין מורידין למד מהקמת המשכן שנאמר, "ויקם משה את המשכן ויתן את אדניו וישם את קרשיו ויתן את בריחיו ויקם את עמודיו" (שמות מ' י"ח), (א) ומאחר שפתח הכתוב בלשון הקמה, לא רצה לסיים בלשון פחותה, ונקט גם בסוף לשון הקמה, מכאן שאין מורידים אפילו בצחות הלשון, וכל שכן שאין מורידין דבר מקדושה חמורה לקדושה קלה. (ב) אי"נ כך יש ללמוד, שמאחר שהתחיל משה להקים את המשכן לבדו, שוב לא סייעו עמו אחיו הכהנים עד תום ההקמה, והכל עשה לבדו, שלא תהא סיום ההקמה בפחותים ממה. (ג) אי"נ כך יש ללמוד, שתחילה פרס משה את היריעות הקרויות משכן, ואחזן בידו, ולא הורידן עד שפרס תחתיהם את העמודים והאדנים.

רחוב העיר

לעיל נתבאר, שרחוב העיר הוא מהדברים שיש בהם קדושה, ולכן אם מכרוהו בני העיר, עליהם לקנות בו דבר מקודש, שקדושתו מרובה מקדושת הרחוב. וזו היא דעת משנתנו, שהיא כדעת רבי מנחם בר יוסי שתומתאה, והטעם לכך שיש ברחוב העיר קדושה, הואיל והעם מתפללים בו בתעניות^א ובמעמדות^ב.

^א כדתנן במסכת תעניות, עברו אלו [שש תעניות ראשונות על הגשמים] ולא נענו, מוציאים את התיבה לרחובה של עיר. [עיי רש"י].

^ב והא דתנן, גבי מעמדות, מתכנסין בעריהן, וקורין במעשה בראשית. ותניא, אנשי מעמד נכנסין לבית הכנסת, ויושבין ארבע תעניות בשבת. אפשר בית הכנסת היה להם קבוע ברחובה של עיר, [כלומר אין הכוונה לבית כנסת ממש אלא לכינוס ברחוב העיר], ומתכנסין שם המעמד כולו, כדרך ששנינו בביכורים, כל העירות שבמעמד מתכנסין לעיירות של מעמד, ולנין ברחובה של עיר, ולא היו נכנסין לבתים ולנין שם, והיה הממונה אומר קומו ונעלה ציון אל ה' אלהינו, הא למדת, כינוס עיירות ברחוב היתה ... ובתלמידי רבינו יצחק הלוי מצאתי, ובמעמדות לא גרסינו, ומפרש שלא היתה תפילתן ברחוב, עד כאן. [עיי רש"י].